

برای پخش سریال‌های روز دنیا در تلویزیون

عشق سال‌های جنگ

نوشین مجلسی

سردبیر
قاب کوچک

هر روز خبرهایی از دوبله، آماده‌سازی یا پخش سریال‌های برتر یا آثار روز دنیا در تلویزیون می‌شنویم. همین چند هفته پیش بود که مطرح شد «با سال تماس بگیر» قرار است به زودی راهی آنتن شبکه تماشا شود. سریالی که بسیاری از منتقدان آن راست‌دند و در لیست بهترین مجموعه‌های نمایشی دنیا قرار دارد. همچنین مینی‌سریال «منطقه دوردست» پخش شد و سریال مشهور و تحسین شده «جداسازی» ساخته بن استیلر هم اخیراً از شبکه چهار سیما روی آنتن رفت. حالا قرار است جایگزین آن یک سریال جدید چهار قسمتی با عنوان «نوری که نمی‌توانیم ببینیم» باشد که از بامداد امروز راهی آنتن شده و ساعت ۲۴ پخش می‌شود. این اثر یک دارم تاریخی و جنگی محصول ۲۰۲۳ آمریکا است که استون نایت در جایگاه کارگردان پشت دوربین قرار دارد. چهره‌هایی همچون آریا میا لوبرتی، لارس آیدنر و لوتیس هافمن هم به نقش‌ها جان دادند تا داستان دختر نوجوان نابینایی را روایت کنند که در طول اشغال فرانسه به دست آلمان نازی سعی می‌کند با پیام‌های کدگذاری شده در یک موج رادیویی محلی به سربازان کمک کند. از سوی دیگر سرباز جوانی آلمانی هم که متخصص کشف فرکانس‌های رادیویی است به دلیل علاقه‌ای که به صدای این دختر پیدا کرده و پیشینه مشترک‌شان، سعی دارد تا از او حفاظت کند. سریال در واقع زندگی دو نوجوان را در بحبوحه جنگ جهانی دوم به تصویر می‌کشد و این قصه را از کتابی با همین نام به قلم آنتونی دوئر اقتباس کرده است. اقتباسی موفق با فضاسازی تأثیرگذار و طراحی صحنه و لباسی ملموس از اثری که در سال ۲۰۱۵ برای نویسنده‌اش جایزه پولیتزر را به ارمغان آورد.

به نظر می‌رسد پخش این سریال در امتداد روی آنتن فرستادن فیلم‌ها و سریال‌های روز دنیا در شبکه‌های مختلف تلویزیونی بتواند مخاطبانی را که پیگیر آثار جهانی هستند پای تلویزیون بنشانند و با قاب جادو همراه کند. قابی که تلاش دارد همگام با رسانه‌های جهان امروز گام بردارد.

نمایی از سریال «نوری که نمی‌توانیم ببینیم»

سفر به جهان ادب پارسی با هشت بهشت

پیوند کتاب
و تلویزیون

برد. یکی از آثار خاطره‌انگیز تلویزیون که فیلمنامه‌اش از این دریای وسیع تغذیه کرده، مجموعه «هشت بهشت» است. در اینجا نگاهی به این خاطره مشترک تلویزیونی و آثاری که از آنها اقتباس کرده، انداختیم.

تاریخچه ادب فارسی آن قدر گسترده و غنی است که بی‌شک می‌توان با عنوان گنجینه‌ا از آن یاد کرد. این گنجینه در آثار نمایشی به تصویر کشیده شده، اما در قیاس با ظرفیتی که قصه‌ها و حکایات کهن پارسی دارند، همچنان می‌توان از آنها بیشتر بهره

آرمیتا علی‌رضایی
از اهالی قلم

برگ اول

هشت بهشت ادبیات

سال ۱۳۶۸ زنده‌یاد اکبر خواجویی بهترین‌های سینما و تلویزیون را گرد هم آورد تا از حکایت‌های کهن پارسی در قاب سیما روایتی داشته باشد. این سریال با عنوان هشت بهشت هنوز جزو آثار خاطره‌انگیزی است که امید می‌رود ساخت نمونه‌های آن همچنان ادامه داشته باشد. این مجموعه از کتاب‌های کهن فارسی همچون جوامع‌الحکایات و لوامع‌الروایات، گلستان سعدی و مثنوی معنوی الهام گرفته است. در میان منابع مکتبی سریال می‌توان به کتاب عربی «فرج بعد از شدت» (مشمول بر داستان‌هایی از انسان‌های گرفتار که هریک به نوعی نجات یافته و به آسایش رسیده‌اند) نیز اشاره کرد.

داستان اصلی سریال درباره یک گروه راهزن است که در بیابان‌ها از قافله‌ها دزدی می‌کنند، اما سر دسته این گروه فردی محبوب است که شغل خود را از مادرش مخفی کرده. داستان آنها از جایی شروع می‌شود که کاروانی که مقصدش حج و خانه خداست، در کاروانسرای نزدیک حرامیان متوقف می‌شود و دزدان برای شناسایی به سراغش می‌روند.

سریال هشت بهشت سال‌های ۱۳۶۷ تا ۱۳۶۹ از شبکه دو سیما پخش شد. هادی اسلامی، سیروس گرجستانی، خسرو شجاع‌زاده، کاظم افرنندیا، اردلان شجاع‌کاوه، سیامک اطلسی، حسین پناهی، بهمن روزبهانی، فاضل اجبوری، حسن اکلیلی، شاپور بختیابی و... از بازیگران مجموعه بودند که امروز بسیاری از آنان دیگر در قید حیات نیستند. از میان این نام‌ها هوشنگ حریرچیان و حسین خانی‌بیک را به تازگی از دست دادیم.

خواجویی که خود متولد ۱۳۱۶ در اصفهان بود، سریال را در اطراف روستای نیستانک شهرستان نائین تصویربرداری کرد.

برگ دوم

کتاب‌های کهن

جوامع‌الحکایات و لوامع‌الروایات یکی از آثاری است که قصه هشت بهشت از آن اقتباس شده است. این کتاب در کنار توجه به جایگاه حکایت و قصه در تاریخ ادبیات فارسی، مطالب تاریخی را هم در همین قالب بیان می‌کند. عنوان کتاب به معنی داستان‌ها و درخشان‌هایی از بازگفته‌ها اثری از سدیدالدین محمد عوفی، ادیب ایرانی است. کتاب که به قرن هفتم تعلق دارد مجموعه‌ای از نکات تاریخی، اخلاقی و مذهبی و پر از لطیفه‌های پارسی است. همچنین گوشه‌ای از تاریخ تمدن و ادبیات جهان اسلام و ایران را روایت می‌کند.

کتاب گلستان، منبع دیگر نگارش متن سریال هم برای هر ایرانی شناخته شده است. این کتاب با اندیشه و قلم سعدی شیرازی در قرن هفتم با زبان نظم و نثر نوشته شد. کتاب مشتمل بر چندین حکایت مستقل با محتوای پند و اندرز است. مثنوی معنوی نیز که نه فقط برای پارسی‌زبان که برای بسیاری از جهانیان نامی آشنا و ارزشمند است، در قرن پنجم به نظم از اندیشه مولوی تراوش شد و به رشته تحریر درآمد. این کتاب یکی از مهم‌ترین آثار ادبیات عرفانی به زبان فارسی است.

برگ سوم

بخشی از کتاب

در برش‌هایی از باب اول گلستان سعدی که درباره سیرت پادشاهان است، می‌خوانیم: درویشی مستجاب‌الدعوه در بغداد پدید آمد حجاج یوسف را خبر کردند بخواندش و گفت دعای خیری بر من کن. گفت خدایا جان‌ش بستان گفت از بهر خدای این چه دعاست گفت این دعای خیرست ترا و جمله مسلمانان را.

ای زبردست زیر دست اذیت گرم تاکی بماند این بازار به چه کار آیدت جهان‌داری مردنت به که مردم آزاری دو برادر یکی خدمت پادشاه کردی و دیگری به زور بازو نان خوردی باری این توانگر گفت درویش را که چرا خدمت نکنی تا از مشقت کار کردن برهی؟ گفت تو چرا کار نکنی تا از مذلت خدمت رهایی یابی؟ که

خردمندان گفته‌اند نان خود خوردن و نشستن به که کمر شمشیر زرین به خدمت بستن. به دست آهن تفته کردن خمیر به از دست بر سینه پیش‌امیر عمر گرانمایه در این صرف شد تا چه خورم صیف و چه پوشم شتا ای شکم خیره به نانی بساز تا نکنی پشت به خدمت دوتا یکی از وزرا پیش ذوالنون مصری رفت و

همت خواست که روز و شب به خدمت پادشاه مشغولم و به خیرش امیدوارم و به عقوبتش ترسان. ذوالنون بگریست و گفت: اگر من خدای را عزوجل چنین پرستیدم که تو پادشاه را، از جمله صدیقان بودمی. گر نبود امید آسان و رنج پای درویش بر فلک بودی و وزیر از خدا بترسیدی همان‌گونه که ملک، ملک بودی

